

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Кафедра теорії і історії мистецтв	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1

ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Семестр 1 (2023-2024 навчальний рік)

13 вересня 2023 р. — 6 грудня 2023 р.

Модульний тиждень: 16 жовтня-22 жовтня 2023 р.

Теоретичні іспити: з 19 по 30 грудня 2023 р

Викладач Чечик Валентина Вікторівна, доцент, кандидат мистецтвознавства

Е-mail valentyna.chechyk@yahoo.com

Заняття Онлайн на платформі Zoom, google-meet, Classroom
За розкладом (дистанційно):

Адреса корпус 3, вул. Мистецтв 11

Телефон 057 706-02-81 (кафедра)

+38 050 403 75 19 Чечик Валентина Вікторівна

Затверджено на засіданні кафедри ТІМ

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови вивчення дисципліни не передбачені.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Характер і склад дисципліни передбачає як методичні рекомендації традиційного типу, а саме перелік рекомендованої для опрацювання фахової літератури (див. Список рекомендованої літератури), так і перелік матеріалів для самостійного аналізу і засвоєння відповідно обраної проблематики.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні матеріали можна переглянути у мережі інтернет. Відповідні посилання на потрібні веб-сайти надаються викладачем під час занять або за проханням студентів після закінчення практичного заняття, а також в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word. Блокнот для конспекту, ручка

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою навчальної дисципліни «*Основи науково-дослідницької діяльності*» є формування у здобувачів навичок проведення науково-дослідницької роботи, включаючи вибір напрямку дослідження, постановки наукових завдань і їх вирішення на теоретичному та емпіричному рівнях.

Дисципліна вивчається здобувачами 1 курсу денної (заочної) форми навчання і має забезпечити необхідними компетенціями та належним рівнем професійної підготовки фахівців з мистецтвознавства, здатних займатися науково-дослідницькою діяльністю і виконати дипломну (фахову) роботу магістра.

Основними завданнями вивчення дисципліни є можливість володіння необхідним понятійним апаратом й термінологічним інструментарієм наукового дослідження; сучасними методичними підходами щодо проведення наукових досліджень; використанням набутих знань у професійній практичній діяльності (науково-творча діяльність, експертиза, атрибуція, художня критика, педагогіка).

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Дисципліна ОНДД забезпечує низку компетентностей, а саме:

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

- здатність працювати в міжнародному контексті. .

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції (СК):

- Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

- Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності.

- Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого та/або декоративного мистецтва

- Здатність до організації та проведення науково-дослідної роботи у різних аспектах (історичний, теоретичний, практичний).

- Здатність до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації культурно-мистецьких феноменів і процесів.

- Здатність володіти категоріальним апаратом, методологією сучасного мистецтвознавчого аналізу стилістичних течій та художніх творів; науковими принципами експертизи творів образотворчого мистецтва.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

На підставі набутих компетентностей студент має демонструвати наступні знання та навички:

- ПР01. Вміти аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.
- ПР06. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу.
- ПР07. Володіти методикою проведення наукових досліджень
- ПР08. Здійснювати пошук інформації стосовно об'єкту дослідження.
- ПР09. Володіти сучасною культурою мистецтвознавчого дослідження та дотримуватися принципів наукової етики і доброчесності.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «ОНДД» належить до циклу дисциплін професійної підготовки теоретика та історика мистецтва за освітньо-професійної програми «Мистецтвознавство». Лекційний цикл ґрунтується на новітніх матеріалах з науково-дослідницької роботи та на підставі авторської методики і власного досвіду. Викладання лекційного матеріалу відповідає концептуальним завданням дисципліни. Лекції будуються з використанням різноманітного ілюстративного матеріалу (слайдів, альбомів, СД-каталогів т. ін.).

Навчальним планом підготовки магістрів викладання дисципліни «ОНДД» передбачено у 1 семестрі.

Обсяг дисципліни відповідає 6 кредитам ECTS (180 годин), з них: лекції – 16 годин, практичні заняття – 44 години, самостійна робота – 120 годин.

Навчальна дисципліна «ОНДД» складається з 2 модулів, які містять 6 лекційних тем, зв'язаних між собою змістовими складовими.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ і розклад занять

№ теми	Назва розділів, теми лекцій	тижде нь	Анонс лекційного матеріалу
МОДУЛЬ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ЗНАННЯ. ВИБІР НАПРЯМУ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.			
1.	Наука як система знань. Загальна характеристика наукових досліджень.	13/09	Вступ до курсу. Наука як система знань. Загальна характеристика наукових досліджень. Види наукових досліджень та особливості їх проведення. Форми відображення наукових досліджень. Наукові видання. Форми висвітлення підсумків наукової роботи. Практичні (семінарські) заняття.
2.	Тема 2. Мистецтвознавство – наука про мистецтво	20-27/09	Мистецтвознавство – наука про мистецтво. Становлення, структура та методологічні проблеми мистецтвознавства. Суб'єктивна інтерпретація і описові прийоми. Міждисциплінарна методологія. Практичні (семінарські) заняття.
3.	Тема 3. Вибір напрямку (теми) дослідницької роботи	04-11/10	Вибір напрямку (теми) дослідницької роботи. Формулювання теми дослідження. Вивчення стану питання і обґрунтування обраного напрямку дослідження. Мета дослідження.

			Загальні та конкретні завдання дослідження. Вибір методів дослідження. Практичні (семінарські) заняття.
	Модульна контрольна робота	18/10	Модульний семінар 1.
МОДУЛЬ 2. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ ТА ЕТАПИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ. ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ			
4.	Тема 1. Етапи роботи, календарний план роботи.	15/10-01/11	Етапи роботи, календарний план роботи. Попередній та остаточний план наукового дослідження, план-проспект наукового дослідження. Актуалізація мистецтвознавчої проблеми, шляхи та способи її вирішення. Об'єкт та предмет наукового дослідження. Мета і завдання наукового дослідження. Вимоги до вступу та загальна структура наукового тексту. Зміст та рубрикації розділів. Практичні (семінарські) заняття.
5	Тема 2. Робота з науковим текстом.	08/11-22/11	Робота з науковим текстом. Пошук наукової інформації та робота з джерелами. Історіографія мистецтвознавчої теми дослідження. Вимоги до написання розділів курсової роботи. Дотримання логіки дослідження. Узагальнення як метод наукового дослідження літературних джерел. Особливості творчої праці у дослідницькій діяльності. Правила цитування та посилання на використані джерела. Мова та стиль наукової роботи. Практичні (семінарські) заняття.
6.	Тема 3. Оформлення результатів дослідження	29/11-06/12	Оформлення результатів дослідження. Вимоги до написання наукової роботи. Дотримання державних стандартів.. Оформлення титульної сторінки та списку літератури. Висновки дослідження, їх відповідність меті і поставленим завдань. Редагування наукового тексту відповідно до вимог наукового стилю. Засоби подання

			ілюстративного матеріалу. Перелік умовних скорочень. Усний виступ та його логіка. Підготовка до виступу. Виголошення промови. Практичні (семінарські) заняття.
	Модульна контрольна 2.	06/12	Модульний семінар 2
7.	ІСПИТ	За розкладом	Консультація

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних і практичних занять, а також самостійної роботи здобувача. Програма передбачає вибір індивідуальної тематики завдань. Самостійна робота здобувачів спрямована на їх поетапне розв'язання і завершення. Додаткових практичних завдань для самостійної роботи навчальна програма не передбачає.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

В межах кожного модулю передбачено рубіжні етапи контролю для здобувачів написання модульних контрольних робіт. Підсумковий контроль засвоєння знань й виконання завдань здійснюється у формі – іспиту (захист курсової роботи). Кількість балів під час виконання самостійної науково-дослідної роботи здобувача залежить від своєчасного виконання навчального завдання, повного обсягу, якості виконання завдання, самостійності та творчого підходу, ініціативності в навчальній діяльності.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ*

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

*Загальна кількість рейтингових балів на початок підсумкового тижня: min – 30, max – 90. Додаткові бали при складанні іспиту – min – 1, max – 10.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Завдання мають бути виконані студентом в терміни, встановлені викладачем. Недотримання дедлайну й формату (без поважних причин) впливає на оцінювання. Письмові творчі роботи повинні виконуватись студентом самостійно. Заборонене списування під час виконання письмових робіт та іспиту.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

№№ Зміст. модуль	Тема, завдання	Форма звітності	Кількість рейтингових балів
МОДУЛЬ 1-2			
М1.	Т1	Практичні заняття (завдання) 1	0-10
	Т2	Практичні заняття (завдання) 2	0-10
	Т3	Практичні заняття (завдання) 3	0-10
		Модульна. контр. робота 1. Модульний семінар 1.	0-10 0-5
М2.	Т4	Практичні заняття (завдання) 5	0-10
	Т5	Практичні заняття (завдання) 6	0-10
	Т6	Практичні заняття (завдання) 7	0-10
		Модульна .контр. робота 2. Модульний семінар 2.	0-10 0-5
		Усього балів до підсумкового тижня	Min-30 –max- 90
		Іспит:	0-10

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

А 90-100	(«відмінно» за національною шкалою, А — за шкалою ECTS) може отримати здобувач (ка), який (а) в повному обсязі опанував (ла) матеріал курсу, творчо й на професійному рівні підійшов (ла) до виконання практичних завдань, модульних контрольних робіт, передбачених програмою курсу
В 82-89	(«добре» за національною шкалою, В — за шкалою ECTS) отримує здобувач (ка), який добре опанував (ла) матеріал курсу, вчасно та якісно справився (лась) з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов (ла) до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок

C 75-81	(«добре» за національною шкалою, C — за шкалою ECTS) отримує здобувач (ка), який в цілому добре опанував матеріал курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
D 64-74	(«задовільно» за національною шкалою, D — за шкалою ECTS) отримує здобувач (ка), який не в повному обсязі опанував матеріал курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
E 60-63	(«задовільно» за національною шкалою, E — за шкалою ECTS) отримує здобувач (ка), який в недостатньому обсязі опанував матеріал курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо)..
FX 35-59	(«незадовільно» за національною шкалою, FX — за шкалою ECTS) отримує здобувач (ка), який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні бали поточних завдань. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна передача
F 1-34	(«незадовільно» за національною шкалою, F — за шкалою ECTS) отримує здобувач (ка), який не володіє знаннями з дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав залік. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за творчі підходи щодо виконання отриманих завдань (1-3 бали), участь у науково-практичних конференціях (10 балів).

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять з дисципліни «ОНДД» розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки Вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, будь то занадто гучне спілкування, вільне пересування аудиторією чи користування мобільним телефоном.

З боку викладача вітається активна участь здобувача і його власна думка в обговоренні актуальних питань з дисципліни вивчення. У разі відраження, хвороби або іншої важливої причини викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з деканатом та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує здобувачів через старосту групи.

Офіційним каналом комунікації з викладачем поза заняттями є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа мають бути зазначені ім'я та

прізвище того, хто звертається (анонімні листи не розглядатимуться); 3) файли (з текстами контрольних й поточних завдань (наукових текстів)) підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Можливе листування у Telegram та Viber.

Консультації з викладачем відбуваються за попередньою домовленістю (очна зустріч, GoogleMeet, Zoom). В кінці навчального семестру передбачена екзаменаційна консультація.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Причини пропусків занять здобувачами без поважних причин, рівно як і запізнення мають бути пояснені здобувачем в деканаті. У разі пропуску занять здобувачем, він має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити його опанування відповідним виконаним етапом практичного завдання, а також відповідями на ключові запитання та зауваження з боку викладача. Довгострокова відсутність здобувача на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни і його можливого подальшого відрахування. Додаткові заняття з такими здобувачами не передбачені. Відсутність здобувача на контрольних перевірках практичних завдань безпосередньо впливає на зниження підсумкової оцінки.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання здобувачі зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Це стосується всіх форм навчання, науково-творчої діяльності та звітності: виконувати вимоги навчального плану, графіка навчального процесу; систематично оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний і культурний рівень тощо. Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як подія, що негативно впливає на репутацію здобувача і оцінку його роботи. Засвідчений факт ненормативного складання заліку або виконання контрольної роботи (списування тощо) надає викладачу право вилучити здобувача з аудиторії і назначити йому повторний етап контролю із пониженням оцінки.

Корисні посилання:

<https://zakonodavstvo.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

Положення про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв (.pdf)

<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>

Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі ХДАДМ (.pdf)

https://ksada.org/doc/polozhennya_conflict.pdf

Положення про Раду молодих вчених (.pdf)

<https://ksada.org/pdf/Polozhennya%20pro%20Radu%20molodih%20uch.PDF>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.
2. Грушко И.М., Сиденко В.М. Основы научных исследований. Харьков: Вища школа, 1983. 224 с.
3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2003. 192 с.
4. Основи методології та організації наукових досліджень / А. Є. Конверський (ред.). Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
5. Пілющенко В.Л., Шкрабак І.В., Словенко Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навчальний посібник. Київ: Лібра, 2004. 344 с.
6. Філософський енциклопедичний словник / Гол. ред. В. І. Шинкарук. Київ: «Абрис», 2002. 742 с.
7. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. Курс лекцій. Київ: Генеза, 2005. 359 с.
8. Eco U. How to Write a Thesis. USA : The MIT Press; Translation edition, 2015. 394 p.
9. Weber M. Gesammelte Aufsätze zur Wissenschaftslehre. 1922. URL: <https://verlagsarchivweb.ub.uni-potsdam.de/494/html/WL.pdf> (дата звернення: 22.08.2023)